

Rok 1961

Počasí a polní práce. Zima byla celkem mírná a krátká a téměř bez sněhu. Jen od 16. do 28. ledna byly noční mrazy -10 až -14°C, v únoru mrzlo jen trochu na krátkou dobu. Jaro přišlo dosti brzy a do 18. března bylo počasí na denní teploty 12 až 18°C. Duben rozděl svou aprílovou tradici. Denní teploty bývaly většinou nad 20°, noční neklesaly pod 5°, ale až do 18. 4. bylo sucho. První březně rozkvétaly kolem 7. dubna a chrousti vyběhali v polovině měsíce. Květen byl studený a téměř celý deštivý. Konec se zlepšil, v dřívěší začali sušit pšenice, ale pak až do 12. června nové deště, bouřky a přehánky den co den, až se 14 dní neškodilo stoupat na pole. Posečení pšenice na poli konily, by a kopkách rovně a nakonec plesnivěly. Také kvašená úroda se moc a moc roků nesvářela. Dřívější sklizeň z celého hektaru museli odvézt na kompost. Na státní luh postavení nebyli, začali sušit až po deštích. Po dešti se pozdily i práce v okopaninách. Asi 10 dní pomáhaly národné brigády při sušení pšenice a bramborové plodiny.

Žně začaly v polovině července a byl na ně i na sklizeň okopanin pěkný čas. Bylo však velice sucho. Až se dnech 17. až 20. října spadlo až 65 mm vody a mohlo se set. Sv. Martin si přispěl - 2. listopadu přišel v snihu a vypral i druhý den. Naštěstí

Počasí a polní práce

arch. č. 1961/1a

deštivý květen

suchý prosinec

arch. č. 1961/1b

byla cukrovka již vykopána a skládala jen dřevěnými čekanami. Lístky
 prosa byly studený a sládivý a od 19. do 26. byly mrazy 2 až 7°. Po krátké
 arch. č. 1961/10, d. ke oblévání začala tuhá zimou a byla po oráče. Až do konce roku by-
 ly mírné mrazy 11 až 17, denní -7 až -12°. Inčhu bylo však jen 3-5 cm.
 Zemědělská výroba.

Statistiky cukrov. ekv. Novostavku cukrovarské ekonomie o výměře 187,89 ha zem.
 půdy měli průměrný hektarový výnos u pšenice 38,6 q, ječmene 33 q,
 žita 28,1 q, ovesa 40 q, bobu 48 q (pěstován na 2 ha), řepného semene 18 q
 (pěst. na 10 ha), cukrovky 489 q (pěst. na 25 ha) a bramborů 160 q (pěst. na
 7 ha). K 31. 12. měli 79 dojnic (průměrná dojivost 8,1 l), 48 jalovic, řev-
 něho hov. 14 a 23 telat. Na práci bylo 6 koní, 5 dojívek, 4 kumichy a 4 psy-
 klázečky, 30 oslabných pracovníků převážně starších mužů, na osetí ovšem
 13 žen a 2 traktory. Měsíční výnosy: koně 1200-1800 Kčs, dojí-
 vky a psy. 900-1300 (32 hal. za 1 l), ostatní 700-1200 u letních mě-
 síčích. Téměř všechny práce byly úholové.

J. L. D

a) hekt. výnosy

Jednotná zem. družstvo mělo průměrné hekt. výnosy:

	pšenice	ječmen	ovs	cukrovka	bramb.	čekanka	řepka
v. 1960	39 q	38	29	383	135	250	-
1961	38,3	29,5	30,5	316	167	254	21,5 q

V r. 1961 ušetřili na hrách na 2,5 ha 18.000 Kčs, na řepku na 3 ha 19.350 Kčs
 a na čekanku na 15 ha 144.400 Kčs.

b) Dojivost a masnost

Roční dojivost krav byla 1825 l, roční masnost slepic 104 vajec.

c) plnění dodávek

Plnění dodávek:

	Obiloviny q		Maso vepř. kg		Maso hov. kg		Mléko l		Vaječ. ks	
	pláno	splněno	pl.	splněno	pl.	spl.	pl.	spl.	pl.	apl.
1960	2663	2663	50.000	49.000	41.000	48.800	310.000	322.000	114.000	92.000
1961	2486	2695	48.300	48.600	39.000	48.300	358.000	317.000	150.000	142.000

Skomě toho bylo v r. 1961 ve váhových dodáno 21.000 l mléka a 50.000 vajec. Záhumenků bylo 170 s celkovou výměří 83 ha perm. prům. výš.

Podle věku bylo ve stáří od 14 do 25 roků 9 členů, od 26 do 45 roků 51 členů, od 46 do 60 r. 75 členů a nad 60 roků 50 členů. d) věk členů JZD

V rostlinné výrobě pracovalo 45 mužů a 33 žen, v živočišné 6 m. a 30 ž., v jiných oborech 5 mužů, ve správě a vedení družstva 5 m. a 3 ženy. Od r. 1959 má družstvo agronoma se středškolským vzděláním. e) pracovní místa - členů družstva

V rostlinné výrobě bylo v r. 1961 odpracováno celkem 27.873 PJ, v živočišné 24.646, na údržbě staveb 1004, při údržbě strojů 2304 PJ a v administrativě 3858 (bez vedoucích skupin, bez agronoma a zootechnika). f) pracovní jednotky.

Na 1 PJ bylo v r. 1960 v průměru 20, - Kč, v naturálních 2, 22 Kč (1,5 kg přím.) g) hodnota PJ

1961 " 20, - " , " 0,66 Kč, a tak

byli družstevníci proti rokem 1959 celkem strohojeni.

Letos se vyskytlo velké množství myši a polních hrabošů, Polní škůdci rovářiči na podzim. Vážili mnoho škod na obilí, na bramborách a také i na cukrovce. Mandelinka br., která se kouse objevila ve větším množství, byla s úspěchem hubena postřikem.

V posledních letech stále více hnilí brambory a letos to postihlo i jednu ^{malou} morou odúdu. Kromě toho následek předslechtení, větší sárky strojních hnojiv, vyžehlávání vegetace, nedozrání? Hnilí brambor

Pro slintanku a kulhavku, která se velmi nebezpečně rozšířila po celém kraji i v nejbližším okolí, byl v době od 30. 12. 1960 do 13. 1. 1961 vyhlášen pro celou oblast zákaz jakéhokoli shromažďování lidí (na schůzích, v kinech, v kostelích a j.). Ovšem do práce lidé jezdili. Jiti s prohibem do kostela bylo povoleno pro delším jednání. U nás se slintanka a k. nevyskytla. Slintanka a k.

Nedostatek
uhlí

Nedostatek uhlí. Po ránozech se projevil v naší obci i súde jiné hlavní nedostatek uhlí, poněvadž uhelné závody nedostávaly dostatečný příděl. S tímto nikdo nepočítal, poněvadž uhlí už bylo volné a v uplynulém roce ho bylo nadbytek. Tém nejpozdějiším se přidělovalo nyní po 1 až 5 q. Později se vyřadily objednávky do 4 až 5 měsíců předělem 10 q uhlí, což mělo vystačit asi na 10 měsíců. Nynější nedostatek se vysvětloval tím, že jsme museli pomáhat Německé dem. republice, již Německá společ. republika zastavila v polit. divrodi dodávky uhlí.

Místní výroba.

1. Stolářství

a) výroba

b) ceny

c) mzdy

1. Stolářské dílny v domě č. 173, které od 1.5.1954 byly pod správou Komunálních služeb města Hojeticina a od 1.1.1957 rovněž místního hospodářství nácr. výboru naší obce, přestaly od 1.1.1961 pod Komunální služby města Prostějova. Před r. 1957 mívaly 6 zaměstnanců, pak 5 a od 1.1.1961 jen 4 (3 děl. + 1 redoucí). V r. 1960 měly výrobní plán 180.000 Kčs a splnily na 240.000 Kčs, r. 1961 plán 218.000 splnily na 242.000 Kčs. Dělojí hlavně okna a dveře. Nové okna trojdílná na MNV byla asi na 650 Kčs, nyní je za 850 Kčs; dveře i se rábami (- rámy) a okováním na MNV byly na 380-420 Kčs, nyní 400 až 480 Kčs. Průměrná hodinová mzda dělníka ~~měla~~ na MNV byla 6,80-7 Kčs, nyní 6,13 Kčs. V dílnách se provádí už i rozkládání oken. Práce je stále dosti, poněvadž jde i v okolí se dosti starými a starými domy opravují.

2. Vábička

a) us. kadečnicka

2. Pan. Bedřich Klapiš (viz str. 138) - po přechodu okresu i se svou manželkou ještě stále ručně vábičky: s hlasem divoké-

ho holuba, vraný, div. kačerný, srnky, zajice (zajecí vřetadlo), myšiči (myškovčeka) a kombinované myši a zajecí - to vše na lákání ptáků, lišky a j. Vábitka jsou v délce od 5 do 1 1/2 cm a od hlavy má 2 až 4 křes. Velkoobchodní cena je 4 až 9 Kčs. Za měsíc jich vyrobí asi 300 kusů. Práce vyžaduje od výrobce opravdové pečlivosti a dovednosti vyšetřit správně hlas ptáka či šouravice.

masa

Kromě vábitky vyrábí již dříve pohy. ještě novinku - korču asi jediný v republice - a sice soupravu pro k. n. ruský kulečník. Je to sada 8 koulí různé barvy a k tomu 4 různé figurky ze dřeva. Koule o průměru 4,5 cm jsou z umělé pryže, které rovněž jarmalib, kterou v bytích mu dodávají chem. závody v Ljnmiku. Od jedné koule má 5,5 Kčs, její velkoobch. cena je 20 Kčs, maloobch. - prodejní asi 28 Kčs. Za čtvrtletí má vyrobít 600 koulí a 300 figurek o výšce 13 cm. Od jedné figurky má 7 Kčs. Výrobce pracuje v neprostorné dílně na malém dvorku svého domku č. 184. Dílnu má kolotočovou zastaralou stroji vlastní výroby (asi mu jedny). Stroje i s množstvím drobného nářadí a nástrojů jsou nyní majetkem Kř. rozvodů, které je proti vůli majitele vykouply r. 1960.

rus. kulečnické

masa

dílna

3. Kamenný lom u Gandie na katastru obce Dolromilic, který obec kdysi mnohá pohy. pronajímávala různým podnikatelům a po roce 1948 přešel do veřejné správy, byl v r. 1960 pod správou našeho míst. výboru a obec z něho měla za rok slušný příjem - asi 70.000 Kčs. Škoda, že od r. 1961 byl úředně přidělen komunistickým podnikům obce Křemčic.

3. Kamenný

lom

Osvětové a společenské podniky bylo letos na kade Osvětové a společ. pořádání. V nové sokolovně bylo pět plesů. Na sokolském plesu bylo 300 podniků účastníků, na šibřinkách kol 400; byl tu též ples prožármiků, dále první

ples zaměstnanců přelomového stavitelství v Doloplasticích a jako nejlepší v do výadoby i průběhu byl určen první ples místní protočky Svazu zahrádkářů a ovocnářů. Výsledek bylo 6 nebo 7 tisíc.

koncert

K oslavě MDŽ a současně 40. výročí založení komunistické strany v československu byl koncert dechového kvinteta z Brna.

divadlo

Divadelní kruh místní ochotníci zatím nemavivili žádnou, ale navštívili nás ochotníci Stanovýchých přelomů z Prostějova s hrou „Mojí žena Ahojstka“ pro dospělé a „Robinsonka“ pro mládež. Boli tu v oblnu.
Dáleji formily na str. 190

Nové bankovky

Nové bankovky. Dnem 1. prosince byly dány do oběhu nové bankovky 10 tisíc, stálovky 5 a 3 tisíc a mince 10 hal. Na všech byl nápis nový státní znak z r. 1960. Dosavadní platidla zůstala v oběhu i nadále.

a mince

Sečítání lidu

Sečítání lidu, bylo a domů bylo provedeno 1. března. Žádal jsem národní výbor o nejdůležitější údaje, jež mají význam pro rozvoj obce, ale nedostal jsem naprosto nic, neboť pracovníci ONV trvali při tom, že všechny údaje jsou naprosto tajné.

Veřejné práce

Veřejné práce. V části hlavní ulice byly položeny obrubnice a upraveny rigoly, čímž ulice získala novou vzhledu; osvětlení. Jen ještě to bláto! Obrubnice byly též položeny po jedné straně na konci ulice ke skleníkům. V první nové ulici mají silnici k Doloplasticům byla po jedné straně provedena kanalizace (do této byly spojeny i kanály z domů na druhé straně) a resta v ulici byla vyložena štětem a vysypana šelkem. Parčík u kostela i u památníků obou světových válek byl se dvou stran opatřen drátě-

b) kanalizace

c) plotky

d) okna v sokol. ným plotkem

a na konci roku byla natřena okna i dveře sokolovny.

Volby soudců

Volby soudců. Za náš okres Dobrušice - Strádány -

Koberice byli všemi hlasy napsaných voličů zvoleni do okr. lidového sou-
du: a) jako soudce a povolání JUDr. Károuzek Jvo a Proštyjova, nar. 1933, b)
jako soudcové a lidu: 1. Zavadilová Elfrieda, nar. 1912, členka JZD Dobro-
milice, 2. Kúčerová Marie, nar. 1927, pokl. JZD Dobromilice, 3. Gráček Alois,
šafář státek v Dobromilicích, nar. 1910, 4. Jadravý Ignác, nar. 1922, z Kradčím,
poštovní státn. drak, 5. Valenčíková Dušmíla, nar. 1910, členka JZD Koberice.
Jsou zvoleni na 3 roky a soudcové a lidu občas kasedají u okr. lidového
soudu a jako státní poradci v obci v komisi pro veřejný pořádek.

První pomoc - školení. Jako v předešlých letech, tak i letos pět místní pobočky Čl. červeného kříže, jejímž směřujícím
předsedou je p. Bohumil Divín, byly v obci pořádány dobrovolní přednáš-
ky s filmem a prováděno školení občanstva v první pomoci a si-
vilní ochraně. V obci je voláště vyškolená několik členů pobočky,
kteří mohou poskytnout první pomoc při úrazech, voláště o jiných. To-
to slouží konarali dříve dobrovolníci a sestry požární jednotky.

Oheň v mateřské škole. Asi dva dni před vánocemi kolem deváté hodiny ráno si uklízečka mateřské školy Marie Divínová
a z komíny školy se vyvalují voláště velké a husté shluky dýmu
a že kouř je už plná kachle. Vyškrýpla na púdu domu, ta byla
také plná dýmu, ale oheň nikde. Přes se jí však spolu s povoláním
některou jinou Matouškovou podařilo zjistit, že kouř se prosírá
funklami mezi a mezikrovního prostoru mezi námi kúdu, v ní
byly již namístráné shromážděny všechny děti. A ve kúde pak
obě viděly, že na stropní omítce se už kúdu kachle prouží ve
směru desek. Rychle převedly děti do jiné místnosti a povolá-
ly pomoc. Požárníci zjistili, že už kúdu všechny stropní desky a

Čl. Čer. kříž
- první pomoc

Oheň v ma-
teř. škole

a hraný nad křivěnou křivou. Šlo se také v malé chvíli přelit do třídy. Za pomoci přispěchavých ohřevů bylo všechno rodu podáváním v kbelících ubrašeno. Usoudilo se, že ohřev umíral od hranu, který procházel okrajem komína, a že už trval více dní, než plně vyplamul. Vánoční nadílka, která byla nasazená pro děti připravena, se už ovšem nekonalá. Ohřev ani škodas nebyly nijak velké, ale to jako hranému neštěstí mohlo dojít!

Závěr - pro-

stav závěr zápisu za rok 1961 činnosti kmitů v dalších úspěšných letech od vesmíru svých pokusůch pronikání do vesmíru, provedených vesmíř v Sovětském, v. a. v. V únoru byly vyslány na oběžnou dráhu kolem Země čtveřice a pátá družice Země s měřicími a signál. přístroji. Obě nás udivily velkou vahou a prostorností. V březnu pak byl vypraven čtveřice a pátá kosmický koráb, který po obletu Země na povrchu Země přistál na určeném místě. Obě koráby měly na palubě mimo měřicí přístroje též psy a jiné biologické objekty, aby se na nich mohly zkoumat účinky letu, páření a j.

první let
člověka

arch. č. 1961/4

A končící dne 12. dubna se uskutečnil první let člověka do vesmíru na kosmické lodi Vostok 1; pilotem kosmonautem byl sovětský major Jurij Alexijevič Gagarin - však se potom s ním i u nás spínala přemítka. Obletěl zeměkouli a po 108 minutách přistál na stanoveném místě.

15

Dne 6. srpna startovala pak kosm. loď Vostok 2, sedmákrát obletěl zeměkouli za 25 hod. 18 minut (minim. vzdálenost od Z byla 171 km, maximální 257 km) a bez nehody přistála zase na stanoveném místě. Loď řídil major German Stepanovič Titov - druhý kosmonaut světa!

Pochled 21/5 63
Krimmel